

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА «МУШТА ПРОТИ УКРАЇНИ»
(Заява № 8863/06)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

18 листопада 2010 року

ОСТАТОЧНЕ

18 лютого 2011 року

Рішення може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Мушта проти України»,

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Пеер Лоренцен (Peer Lorenzen), *Голова*,
Рената Ягер (Renate Jaeger),
Карел Юнгвірт (Karel Jungwiert),
Марк Віллігер (Mark Villiger),
Миряна Лазарова-Трайковська (Mirjana Lazarova Trajkovska),
Здравка Калайджиєва (Zdravka Kalaydjieva),
Ганна Юдківська (Ganna Yudkivska), *судді*,

та Стівен Філліпс (Stephen Phillips), *заступник Секретаря секції*,
після обговорення за зачиненими дверима 19 жовтня 2010 року,
виносить таке рішення, що було прийнято в той же день:

ПРОЦЕДУРА

1. Справу порушено за заявою (№ 8863/06), поданою проти України до Суду 13 лютого 2006 року громадянкою України пані Станіславою Ісаківною Муштою (далі — заявниця) відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція).

2. Уряд України (далі — Уряд) представляв його Уповноважений — п. Ю. Зайцев, Міністерство юстиції.

3. 1 жовтня 2009 року Голова п'ятої секції вирішив направити цю заяву Уряду. Він також вирішив розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви одночасно (пункт 1 статті 29 Конвенції).

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявниця народилася в 1952 році та проживає в с. Летичівка, Черкаська область.

5. У березні 2005 року заявниця звернулася до Монастирищенського районного суду Черкаської області з позовом до свого колишнього роботодавця Монастирищенського районного відділу земельних ресурсів про поновлення її на роботі та стягнення заробітної плати. Інтереси заявниці представляв юрист.

6. 23 травня 2005 року суд задовольнив позовні вимоги заявниці у повному обсязі.

7. Відповідач оскаржив це рішення. Заявниця подала заперечення щодо апеляційної скарги.

8. 1 липня 2005 року апеляційний суд Черкаської області після закінчення підготовчих дій по справі виніс ухвалу про призначення розгляду апеляційної скарги по суті на 17 серпня 2005 року.

9. Відповідно до інформації, наданої Урядом, копія ухвали від 1 липня 2005 року була вручена особисто заявниці 15 липня 2005 року. Уряд надав копію поштового відправлення, заповненого і підписаного співробітником пошти, та копію листа Черкаської дирекції українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта», в якому вказувалось, що заявниці особисто було вручено копію ухвали. У цьому листі поштове відділення зазначило, що реєстр доставленої кореспонденції, який містив підпис заявниці про отримання, був знищений і надати його копію не виявляється можливим.

10. Заявниця повідомила, що ні вона, ні її представник не були завчасно повідомлені про розгляд апеляційної скарги. За її твердженням, документи, надані Урядом, не довели отримання нею копії ухвали від 1 липня 2005 року, оскільки повідомлення про вручення не містило відмітки поштового відділення № 16 м. Черкаси, яке зазвичай доставляло пошту за місцем її проживання.

11. З 10 до 29 серпня 2005 року заявниця проходила лікування в Центральній лікарні м. Монастирище.

12. 17 серпня 2005 року апеляційний суд Черкаської області розглянув справу за відсутності заявниці та її представника. Апеляційний суд Черкаської області, встановивши, що звільнення заявниці було законним, скасував рішення суду першої інстанції та відмовив заявниці у задоволенні її позовних вимог у повному обсязі. Відповідно до рішення апеляційного суду воно могло бути оскаржено в касаційному порядку до Верховного Суду України протягом одного місяця.

13. За твердженням заявниці, 7 вересня 2005 року її представник дізнався, що апеляційний суд 17 серпня 2005 року розглянув справу. Того ж дня він звернувся до Монастирищенського районного суду Черкаської області із заявою про надання копії рішення апеляційного суду.

14. 5 жовтня 2005 року представник отримав копію рішення від 17 серпня 2005 року.

15. Також 6 жовтня 2005 року Монастирищенський районний суд Черкаської області також надав копію цього рішення заявниці за її заявою.

16. 3 листопада 2005 року заявниця подала касаційну скаргу до Верховного Суду, оскаржуючи висновки стосовно фактів та застосування закону апеляційним судом. Заявниця також просила Верховний Суд поновити їй строк для подання касаційної скарги, стверджуючи, що вона вчасно не була повідомлена про рішення від 17 серпня 2005 року.

17. 15 листопада 2005 року суддя Верховного Суду повернув касаційну скаргу заявниці як таку, що подана після закінчення строку на касаційне оскарження, зазначивши без будь-яких подальших пояснень, що підстава, на яку посилалась заявниця у клопотанні про поновлення строку на оскарження, не була достатньою для виправдання такого поновлення.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

А. Цивільний процесуальний кодекс України від 1963 року (втратив чинність з 1 вересня 2005 року)

18. Відповідні витяги з глави 7 (Процесуальні строки) Цивільного процесуального кодексу України від 1963 року, що був чинним на час розгляду справи:

Стаття 84. Види процесуальних строків

«Строки, в межах яких вчинюються процесуальні дії, встановлюються законом або призначаються судом».

Стаття 85. Наслідки пропуску процесуальних строків

«... Скарги і документи, подані після закінчення процесуальних строків, залишаються без розгляду, якщо суд не знайде підстав для продовження або поновлення строку».

Стаття 87. Закінчення процесуальних строків

«...

Строк, обчислюваний місяцями, закінчується у відповідне число останнього місяця строку...

Останній день строку триває до 24 години...

Строк не вважається пропущеним, якщо до його закінчення скарга або необхідні для суду документи чи грошові суми здано на пошту».

Стаття 89. Продовження та поновлення процесуальних строків

«Строки, призначені судом, на прохання сторони ... суд може продовжити.

... в разі пропуску встановленого законом строку з причин, визнаних судом поважними, суд може поновити пропущений строк.

Питання про поновлення пропущеного строку вирішує з викликом сторін і повідомленням осіб, які беруть участь у справі, той суд, в якому слід було вчинити пропущену процесуальну дію або до якого слід було подати документ, проте неявка цих осіб не перешкоджає вирішенню поставленого перед судом питання.

Одночасно з проханням про поновлення строку належить провести ту дію або подати той документ, відносно якого порушено прохання.

На ухвалу суду ... про відмову поновити пропущений строк може бути подано скаргу,»

19. Відповідні витяги з глави 22 (Рішення суду) Цивільного процесуального кодексу України від 1963 року, що був чинним на час розгляду справи:

Стаття 216. Видача копій рішень сторонам та третім особам

«Сторонам ..., які фактично не були присутніми в судовому засіданні при розгляді справи, суд надсилає копії рішення і ухвал про зупинення чи закриття справи або залишення заяви без розгляду протягом п'яти днів з дня їх оголошення».

20. Відповідні витяги з глави 40 (Апеляційне провадження) Кодексу, що був чинним на час розгляду справи:

Стаття 302. Порядок розгляду справи судом апеляційної інстанції

«Справи в суді апеляційної інстанції розглядаються за правилами, встановленими для розгляду справ у суді першої інстанції за винятками, встановленими в цій главі. ...»

21. Відповідні витяги з глави 41 (Касаційне провадження) Кодексу, що був чинним на час розгляду справи:

Стаття 319. Суд касаційної інстанції

«Судом касаційної інстанції є Верховний Суд України».

Стаття 320. Право касаційного оскарження, касаційного подання судових рішень

«Сторони та інші особи, які беруть участь у справі, ..., мають право оскаржити у касаційному порядку рішення і ухвали, постановлені судом першої інстанції, які були предметом розгляду суду апеляційної інстанції, а також ухвали і рішення суду апеляційної інстанції.

Підставами касаційного оскарження, касаційного подання є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права».

Стаття 321. Строк на касаційне оскарження, касаційне подання

«Касаційна скарга ... подається протягом одного місяця з дня проголошення ухвали або рішення суду апеляційної інстанції.

У разі пропуску строку ... з причин, визнаних судом поважними, суд за заявою особи, яка подала скаргу ... може поновити цей строк, але не більше, ніж в межах одного року з дня виникнення права на касаційне оскарження...»

В. Цивільний процесуальний кодекс від 2004 року (чинний з 1 вересня 2005 року)

22. Відповідні витяги з глави 6 (Процесуальні строки) Цивільного процесуального кодексу України від 2004 року, що був чинним на час розгляду справи:

Стаття 67. Види процесуальних строків

«1. Строки, в межах яких вчиняються процесуальні дії, встановлюються законом, а якщо не визначені законом,— встановлюються судом».

Стаття 69. Початок перебігу процесуальних строків

«1. Перебіг процесуального строку починається з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок...»

Стаття 70. Закінчення процесуальних строків

«...»

2. Строк, обчислюваний місяцями, закінчується у відповідне число останнього місяця строку...

5. Останній день строку триває до 24 години...

6. Строк не вважається пропущеним, якщо до його закінчення заява, скарга, інші документи чи матеріали або грошові кошти здано на пошту чи передані іншими відповідними засобами зв'язку».

Стаття 73. Поновлення та продовження процесуальних строків

«1. Суд поновлює або продовжує строк, ..., за клопотанням сторони ... у разі його пропущення з поважних причин.

2. Питання про поновлення чи продовження пропущеного строку вирішує суд, ... до якого потрібно було подати документ чи доказ. Про місце і час розгляду цього питання повідомляються особи, які беруть участь у справі. Присутність цих осіб не є обов'язковою.

3. Одночасно з клопотанням про поновлення чи продовження строку належить вчинити ту дію або подати той документ чи доказ, стосовно якого заявлено клопотання...»¹

23. Відповідні витяги з глави 7 (Судові виклики і повідомлення) розділу III (Позовне провадження) Кодексу, що був чинним на час розгляду справи, у яких зазначено таке:

Стаття 222. Видача або направлення копій судового рішення особам, які брали участь у справі

«...»

2. Копії судового рішення видаються особам, які брали участь у справі, на їхню вимогу не пізніше п'яти днів з дня проголошення рішення.

3. Особам, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні, копії судового рішення надсилаються протягом п'яти днів з дня проголошення рішення рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

...»

¹ 16 березня 2006 року частина 3 статті 73 була змінена таким чином: «Одночасно з клопотанням ... належить подати той документ чи доказ, стосовно якого заявлено клопотання [про поновлення або продовження строку]».

24. Відповідні витяги з глави 1 (Апеляційне провадження) розділу V (Перегляд судових рішень) Кодексу, що був чинним на час розгляду справи:

Стаття 321. Оформлення судових рішень, видача або направлення їх сторонам та іншим особам, які брали участь у справі

«1. Судові рішення апеляційного суду оформлюються, видаються або надсилаються в порядку, встановленому статтею 222 цього Кодексу.

2. Копії судових рішень апеляційного суду повторно видаються судом першої інстанції, де зберігається справа».

25. Відповідні витяги з глави 2 (Касаційне провадження) розділу V (Перегляд судових рішень) Кодексу, що був чинним на час розгляду справи:

Стаття 323. Суд касаційної інстанції

«1. Касаційною інстанцією у цивільних справах є суд, визначений Законом України «Про судоустрій України» як суд касаційної інстанції у цих справах».

Стаття 324. Право касаційного оскарження

«1. Сторони та інші особи, які беруть участь у справі, ... мають право оскаржити у касаційному порядку:

1) рішення суду першої інстанції після їх перегляду в апеляційному порядку, рішення і ухвали апеляційного суду, ухвалені за результатами апеляційного розгляду...

2) ухвали суду першої інстанції, вказані у пунктах ... після їх перегляду в апеляційному порядку і ухвали апеляційного суду, якщо вони перешкоджають подальшому провадженню у справі.

2. Підставами касаційного оскарження є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права».

Стаття 325. Строк на касаційне оскарження

«1. Касаційна скарга може бути подана протягом двох місяців з дня набрання законної сили рішенням (ухвалою) апеляційного суду.

2. У разі пропуску строку ... з причин, визнаних судом поважними, суд касаційної інстанції за заявою особи, яка подала скаргу, може поновити цей строк, але не більш як у межах одного року з дня виникнення права на касаційне оскарження.

3. Касаційна скарга, подана після закінчення строку на касаційне оскарження, повертається судом касаційної інстанції особі, яка її подала, якщо вона не порушує питання про поновлення цього строку, а також коли у поновленні строку відмовлено.

4. Питання про поновлення строку ... вирішується ухвалою суду касаційної інстанції».

Стаття 335. Межі розгляду справи судом касаційної інстанції

«1. Під час розгляду справи в касаційному порядку суд перевіряє в межах касаційної скарги правильність застосування судом першої або апеляційної інстанції норм матеріального чи процесуального права і не може встановлювати або (та) вважати доведеними обставини, що не були встановлені в рішенні чи відкинуті ним, вирішувати питання ... про перевагу одних доказів над іншими...

2. Касаційний суд перевіряє законність судових рішень лише в межах позовних вимог, заявлених у суді першої інстанції.

3. Суд не обмежений доводами касаційної скарги, якщо під час розгляду справи буде виявлено неправильне застосування норм матеріального права або порушення норм процесуального права, які є обов'язковою підставою для скасування рішення».

Стаття 336. Повноваження суду касаційної інстанції

«1... суд касаційної інстанції має право:

- (1) постановити ухвалу про відхилення касаційної скарги і залишення рішення без змін;
- (2) постановити ухвалу про повне або часткове скасування рішення і передати справу на новий розгляд до суду першої або апеляційної інстанції;
- (3) постановити ухвалу про скасування рішення апеляційного суду і залишити в силі судові рішення суду першої інстанції, що було помилково скасоване апеляційним судом;
- (4) постановити ухвалу про скасування судових рішень і закрити провадження в справі або залишити заяву без розгляду;
- (5) скасувати судові рішення і ухвалити нове рішення або змінити рішення, не передаючи справи на новий розгляд...»

26. Відповідні витяги з розділу XI (Прикінцеві та перехідні положення) Кодексу, що був чинним на час розгляду справи:

«1. Цей Кодекс набирає чинності 1 січня 2005 року...

3. Визнати такими, що втрачають чинність з набранням чинності цим Кодексом:

Цивільний процесуальний кодекс України від ... 1963 року...

11. Судові рішення, ухвалені в апеляційній інстанції до набрання чинності цим Кодексом, можуть бути оскаржені у касаційному порядку, якщо строк касаційного оскарження відповідно до Цивільного процесуального кодексу України 1963 року не закінчився».

ЩОДО ПРАВА

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ

27. Заявниця скаржилася, що її право на справедливий суд було порушено, стверджуючи, що вона була незаконно позбавлена доступу до суду касаційної інстанції. Вона посилалась на пункт 1 статті 6 Конвенції, який у відповідній частині передбачає наступне:

«Кожен має право на справедливий ... розгляд його справи ... судом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

A. Щодо прийнятності

28. Уряд стверджував, що заява частково ґрунтувалась на неправдивих твердженнях заявниці, зокрема, щодо її повідомлення про дату та час розгляду апеляційної скарги (див. пункти 9, 10, зазначені вище). Уряд просив Суд вилучити заяву з реєстру справ у зв'язку із зловживанням заявницею правом на подання заяви.

29. Заявниця висловила заперечення.

30. Суд нагадує, що, за виключенням екстраординарних випадків, заява може бути відхилена у зв'язку із зловживанням, якщо її свідомо обґрунтовано неправдивими

фактами (див., наприклад, рішення у справі «Варбанов проти Болгарії» (*Varbanov v. Bulgaria*), № 31365/96, пункт 36, ЄСПЛ 2000-X).

31. У цій справі, враховуючи аргументи сторін та інші документи, які має Суд, питання, чи була заявниця повідомлена про розгляд апеляційної скарги, залишається невизначеним. Таким чином, Суд не може дійти висновку, що заявниця свідомо на неправдивій інформації ґрунтувала свої твердження щодо неповідомлення апеляційним судом про розгляд (див. рішення у справі «Попов проти Молдови» (№ 1) (*Popov v. Moldova* (по. 1)), заява № 74153/01, пункт 45, від 18 січня 2005 року; та рішення у справі «Даніліуч проти Молдови» (*Daniliuc v. Moldova*), заява № 46581/99, пункт 32, від 18 жовтня 2005 року). Відповідно Суд не вбачає ознак того, що заявниця зловживала своїми правами на подання заяви в сенсі пункту 3(а) статті 35 Конвенції, та відхиляє попередні заперечення Уряду.

32. Суд зазначає, що скарга не є явно необґрунтованою у значенні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також вважає, що вона не є неприйнятною з будь-яких інших підстав. Відповідно скарга визнається прийнятною.

В. Щодо суті

1. Доводи сторін

33. Заявниця скаржилася на відсутність доступу до суду. Вона стверджувала, що Верховний Суд проігнорував той факт, що вона пропустила строк на подачу касаційної скарги у зв'язку з неповідомленням їй апеляційним судом про судове засідання, призначене на 17 серпня 2005 року, та ненаправленням їй копії його рішення, як це передбачено статтею 216 Цивільного процесуального кодексу 1963 року, яка застосовувалась до апеляційного провадження відповідно до статті 302 цього Кодексу.

34. Уряд стверджував, що порушення статті 6 Конвенції у справі заявниці не було. Зокрема, Уряд заявляв, що заявниця була належним чином повідомлена про розгляд апеляційної скарги 17 серпня 2005 року та мала можливість заявити клопотання про відкладення цього розгляду, що її представник також знав про це судово засідання, що підтверджувалося його заявою від 7 вересня 2005 року, та що після судового засідання 17 серпня 2005 року рішення апеляційного суду разом з іншими матеріалами справи було доступне в цьому суді. За цих підстав Уряд стверджував, що заявниця та її представник мали реальну можливість подати касаційну скаргу в межах строку, передбаченого законодавством.

35. Уряд також стверджував, що стаття 216 Цивільного процесуального кодексу 1963 року є застосовною до провадження у суді першої інстанції, а не в апеляційному суді.

36. За твердженням Уряду, відмова Верховного Суду у задоволенні клопотання заявниці про поновлення їй строку на касаційне оскарження ґрунтувалась на вищезазначеному.

2. Оцінка Суду

37. Суд нагадує, що право на суд, одним з аспектів якого є право на доступ до суду, не є абсолютним, воно за своїм змістом може підлягати обмеженням, особливо щодо умов прийнятності скарги на рішення. Однак такі обмеження не можуть обмежувати реалізацію цього права у такий спосіб або до такої міри, щоб саму суть права було порушено. Ці обмеження повинні переслідувати легітимну мету, та має бути розумний ступінь пропорційності між використаними засобами та поставленими цілями.

38. Норми, які регламентують строки подання скарг, безумовно, передбачаються для забезпечення належного відправлення правосуддя і дотримання принципу юридичної визначеності. Зацікавлені особи повинні розраховувати на те, що ці норми будуть застосовані. У той же час такі норми або їх застосування мають відповідати принципу юридичної визначеності та не перешкоджати сторонам використовувати наявні засоби (див.

рішення у справі «Мельник проти України» (*Melnyk v. Ukraine*), № 23436/03, пункти 22–23, від 28 березня 2006 року).

39. Суд зазначає, що відповідно до його прецедентної практики щодо України зазначені вище гарантії статті 6 є застосовними до провадження суду касаційної інстанції у цивільних справах (див. рішення у справі «Мельник проти України» (*Melnyk v. Ukraine*), зазначене вище, пункт 25).

40. Повертаючись до обставин цієї справи, Суд зазначає, що заявниця мала доступ до суду касаційної інстанції, оскільки її скарга дійшла до Верховного Суду. Однак вона не була розглянута, оскільки Верховний Суд встановив, що скарга була подана після закінчення відповідного строку, а клопотання заявниці про поновлення такого строку безпідставне.

41. Хоча заявниця стверджувала, що ухвала Верховного Суду була незаконною, Суд не вважає за необхідне досліджувати, чи правильно застосовувались Верховним Судом відповідні норми. Верховний Суд був, безумовно, більш компетентний тлумачити норми національного процесуального законодавства, зокрема, ті, що стосуються процесуальних строків. Однак Суд вважає, що необхідно дослідити, чи може їх застосування у цій справі вважатись передбачуваним з точки зору заявниці (див. рішення у справі «Мельник проти України» (*Melnyk v. Ukraine*), зазначене вище, пункт 26).

42. У цьому контексті Суд зазначає, що відповідно до статті 216 Цивільного процесуального кодексу від 1963 року з урахуванням положень статті 302 цього Кодексу заявниця мала право, щоб їй *ex officio* надали копію рішення апеляційного суду (див. пункти 19, 20, зазначені вище). Це опосередковано підтверджувалось зміненими положеннями Цивільного процесуального кодексу від 2004 року щодо того ж самого процесуального питання (див. пункти 23–24, зазначені вище). Уряд, стверджуючи про протилежне, не надав жодних доказів або переконливих аргументів для підтвердження своїх заперечень.

43. Отже, заявниця та її представник, які не були присутні при розгляді апеляційної скарги, мали законні підстави очікувати направлення їй впродовж п'ятиденного строку рішення апеляційного суду, що надало б можливість підготувати та подати касаційну скаргу.

44. За цих обставин вбачається, що питання, чи знали завчасно заявниця та її представник про цей розгляд, безпосередньо не стосується розгляду скарги заявниці.

45. Суд далі зазначає, що представник заявниці дізнався про рішення апеляційного суду через відносно короткий період часу (див. пункт 13, зазначений вище). Хоча місячний строк ще не закінчився, коли він дізнався про рішення від 17 серпня 2005 року, заявниця та її представник мали чекати копії цього рішення, за якою представник звернувся без зволікань, для того, щоб підготувати касаційну скаргу. Отримавши копію оскарженої ухвали 5 жовтня 2005 року, заявниця могла безпідставно очікувати, що місячний термін буде перенесено на 6 листопада 2005 року, оскільки не було жодних спеціальних процесуальних норм, які б встановлювали порядок дій у такій ситуації.

46. Суд зазначає, що заявниця подала касаційну скаргу менш ніж через місяць, і весь період, який спливав після ухвалення рішення, про яке йдеться, був набагато коротший, ніж максимальний однорічний строк, передбачений статтею 321 Цивільного процесуального кодексу від 1963 року та статтею 325 Цивільного процесуального кодексу від 2004 року (див. пункт 21, зазначений вище). У своїх доводах перед Верховним Судом заявниця пояснила причини пропущення строку на касаційне оскарження та просила його поновити.

47. Загалом Суд доходить висновку, що заявниця та її представник діяли у цій справі з належною сумлінністю та що не було вини заявниці в тому, що вона не подала касаційну скаргу в межах строку, встановленого законодавством. Навіть припускаючи, що пояснення Уряду щодо підстав відмови Верховного Суду поновити строк є відповідними, Суд зазначає, що за обставин цієї справи застосування процесуальних обмежень національним судом не було очевидним та передбачуваним для заявниці і тому не відповідає принципу юридичної визначеності.

Відповідно мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

II. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

48. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

A. Шкода

49. Заявниця вимагала 5000 євро відшкодування моральної шкоди.

50. Уряд стверджував, що ця вимога була необґрунтована.

51. Суд зазначає, що заявниця мала зазнати стресу та відчаю у зв'язку з порушенням її права на доступ до суду. Здійснюючи оцінку на засадах справедливості, як це передбачено статтею 41 Конвенції, Суд присуджує заявниці 2000 євро відшкодування моральної шкоди.

B. Судові витрати

52. Заявниця не вимагала компенсації судових витрат. Відповідно Суд нічого не присуджує.

C. Пеня

53. Суд вважає за доцільне призначити пеню виходячи з граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткових пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу прийнятною.
2. *Постановляє*, що у цій справі мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.
3. *Постановляє*, що:
 - (a) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявниці 2000 (дві тисячі) євро відшкодування моральної шкоди, з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто з цієї суми; ця сума має бути конвертована у національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (b) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на вищезазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсоткових пункти.
4. Відхиляє решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено письмово 18 листопада 2010 року відповідно до пунктів 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.